

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ЯПОНСКИ ЕЗИК ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В2.1
(ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА)**

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по японски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на знанията, уменията и отношенията, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика.

Тази учебна програма представя общообразователната подготовка по японски език за ученици от XI и XII клас, които след интензивно изучаване на езика в VIII клас постигат ниво В2.1 по Общата европейска езикова рамка в края на XII клас. Тематичните области, езиковите средства, речевите и писмените дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастта и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторимост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за всеки клас и етап на обучение. Очакваните резултати по четирите умения – слушане, четене, говорене и писане, се основават на Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователната подготовка.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
<p><u>Ученикът може:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира най-същественото в кратки указания, послания, обяви и съобщения, представени с ясна дикция и нормално темпо на речта, стандартно произношение и характерна за езика интонация; • да проследява кратък разговор, като разбира 	<p><u>Ученикът може:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • да извлича основна информация, да открива темата и да разграничава съществените моменти в ограничени по обем писмени текстове по познати теми от всекидневието, свързани с непосредственото обкръжение и написани на стандартен език; 	<p><u>Ученикът може:</u></p> <p>При диалогична реч</p> <ul style="list-style-type: none"> • да общува в обичайни ситуации от всекидневието, които изискват пряк обмен на конкретна информация по познати теми; да установява контакт, да търси и дава информация, да изказва мнения и идеи при изпълнение на обичайни задачи и дейности по теми от всекидневието; 	<p><u>Ученикът може:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • да формулира кратки съобщения и бележки по зададена тема; • да попълва формуляри; • да пише писмо (вкл. електронно) с цел покана, молба, извинение, приемане или отхвърляне на предложение, изразяване на благодарност и др., като

<p>комуникативните намерения на събеседника (цел, адресат) и идентифицира лицата, темата на разговора, мненията, чувствата и взаимоотношенията на говорещите;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира основната информация от средствата за масово осведомяване; • да разбира конкретни подробности в кратки, ясно формулирани текстове по познати теми от всекидневието; • да разбира указания за изпълнение на учебни дейности и задачи. 	<ul style="list-style-type: none"> • да се ориентира и открива необходимата информация в обяви, проспекти, реклами, менюта, разписания, указания за ползване и действие, заглавия на вестници и др.; • да разбира конкретна информация в кратки писма, покани и електронни съобщения, определяйки изразените в тях намерения и чувства; • да разпознава и чете между 550-600 основни йероглифа; • да се ориентира в несложни текстове с помощта на илюстративен материал в тях или като използва компенсаторни стратегии; • да разбира указания за изпълнение на учебни дейности. 	<ul style="list-style-type: none"> • да участва в разговор за решаване на преките си потребности с кратки реплики, дори и да не разбира изцяло всичко, като разчита на помощта на събеседника; • да говори, макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; • да владее и използва подходящи и разнообразни езикови средства, речево поведение, регистър на общуване; • да използва компенсаторни стратегии за преодоляване на комуникативни проблеми. <p>При монологична реч</p> <ul style="list-style-type: none"> • да описва семейството си и познати хора, условията си на живот и обкръжаващата го среда; • да изразява накратко своя преценка и мнение, одобрение/неодобрение, съгласие/несъгласие по познати теми; • да изказва предположения; • да предава чужда реч и информация, получена от различни източници; • да разказва за себе си, за настоящата и предходната си дейности, за своето настояще и минало, за бъдещите си планове; 	<p>използва несложни изразни средства;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да описва накратко събития от личния си житейски опит и да изразява мнение; • да изписва между 550-600 основни йероглифа; • да съставя текст по опорни точки, илюстративен материал или по зададен план; • да съставя текст, чиито вид, структура и съдържание съответстват на комуникативната задача; • да пише текстове, съобразени с граматичните и правописните чуждоезикови норми.
---	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • да говори, макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; • да използва компенсаторни стратегии за преодоляване на комуникативни проблеми. 	
--	--	--	--

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
<p>I. Човекът в съвременния свят</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предизвикателства на съвременния начин на живот • Образователни системи и професионална реализация <p>II. Човек и наука</p> <ul style="list-style-type: none"> • Опазване на планетата Земя. • Енергия за утрешния ден • Научни и технически постижения – с мисъл за бъдещите поколения <p>III. Медии и информация</p> <ul style="list-style-type: none"> • Видове медии • Общуване в съвременния свят. Социални мрежи 	<p>СЛУШАНЕ</p> <p><u>Ученикът може:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • да формулира кратки съобщения и бележки по зададена тема; • да попълва формуляри; • да пише писмо (вкл. електронно) с цел покана, молба, извинение, приемане или отхвърляне на предложение, изразяване на благодарност и др., като използва несложни изразни средства; • да описва накратко събития от личния си житейски опит и да изразява мнение; • да изписва между 550-600 основни йероглифа; 	<p>ГРАМАТИКА</p> <p>I. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>Глагол</p> <p>Модалност:</p> <ul style="list-style-type: none"> • задължение, необходимост (なければならぬ) • забрана (てはいけない) • молба (てもいい) • предположение; степен на сигурност (そう・よう・みあい・らしい・はず) <p>Грамматически конструкции с て форми (～てある・～ている・～てしまう・～てみる и др.)</p>

<p>IV. Личност и общество</p> <ul style="list-style-type: none"> • Личен избор и отговорности • Формални и неформални общности – общуване <p><i>В програмата е предвидено да има елементи и/или рубрика за културата на Япония, както и интегрирани въпроси и теми от областта на гражданското образование и устойчивото развитие.</i></p> <p><i>Силно застъпено е приложението на ИКТ в урочната дейност, както и включването на изкуствата и технологиите в дейностите.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • да съставя текст по опорни точки, илюстративен материал или по зададен план; • да съставя текст, чиито вид, структура и съдържание съответстват на комуникативната задача; • да пише текстове, съобразени с граматичните и правописните чуждоезикови норми. 	<p>Често употребявани глаголи-действия и глаголи състояния (すき・きらい・じょうず・へた・ほしい・ひつよう・わかる・～たい)</p> <p>Потенциални форми (可能形) Причинителен залог (使役) Причинително-страдателен залог Страдателен залог (受け身) Деепричастия (て) Отрицателни деепричастни форми (ないで) Деепричастия за едновременност (ながら) Преходни и непреходни глаголи (自動詞・他動詞) Хоноратив-изразяване на скромност и уважителност при японските глаголи (尊敬語・謙讓語) Повелително наклонение (命令形)</p> <p>Глаголни времена:</p> <ul style="list-style-type: none"> • минало време (過去形) • неминала форма на глагола
--	---	--

- сег. продължително време

Условни изречения (～たら・～ば・～と・～なら)

Местоимения

Основни функции

Видове местоимения

- Лични местоимения
- Показателни местоимения
- Въпросителни местоимения
- Притежателни местоимения
- Местоименни форми с неопределително значение
- Отрицателни местоимения
- Обобщителни местоимения
- Възвратни местоимения

Частници (助詞)

- Модифициращи частици
- Наречни частици
- Емотивни частици
- Междуметни частици
- Съюзни частици

Съществително име (名詞)

Съществителни нарицателни имена-конкретни и абстрактни

Съществителни собствени имена

		<p>Формални съществителни имена</p> <p>Прилагателно име (な形容詞・イ形容詞)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предикативни прилагателни - видове • Прости и сложни прилагателни • Спрежение на японските предикативни прилагателни • Полупредикативни прилагателни - видове • Форми на полупредикативните прилагателни • Модалност и наклонение <p>Наречие (副詞)</p> <p>Видове наречия</p> <p>Числителни имена (数字)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бройни и редни • Базови числа • Бройни суфикси <p>II. СИНТАКСИС</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сложни съставни изречения: допълнителни подчинени изречения, • обстоятелствени подчинени изречения (за място, за начин, за условие)
--	--	--

- Непряка реч (съобщителни и въпросителни изречения)

ЛЕКСИКА

Включва основни лексикални единици по предвидените от програмата тематични области. Основни тематични групи на лексиката:

- държави, националности, езици;
- чувства, емоции;
- задължения и отговорности;
- здравословно състояние и медицински услуги;
- магазини, услуги;
- обществени сгради;
- заведения за хранене;
- природни явления, метеорологично време;
- ваканция, туризъм и пътуване;
- транспортни средства;
- културни и исторически забележителности;
- празници и традиции;
- образование, работа .

Включват се елементи от речевия етикет: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, поздравление, пожелания за празници, предложения и планиране на

		съвместна дейност, желания и предпочитания, мнения и препоръки, преценка и изводи, разказване и описание, съпоставителна характеристика.
--	--	--

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА УЧЕБНА ГОДИНА

Годишен брой часове за изучаване на предмета в XI клас - 72 часа

Годишен брой часове за изучаване на предмета в XII клас - 62 часа

За нови знания	50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	45%
За контрол и оценка	45%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за учебен срок в:	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 2 оценки	минимум 2 оценки
Писмени домашни работи	минимум 1 оценки	минимум 1 оценки
Контролни работи	минимум 1 оценки	минимум 1 оценки
Класна работа	1 оценка	1 оценка
Работа по проекти	1 оценка	1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Учебната програма по японски език за XI и XII клас дава възможност на учителя да използва различни подходи, методи и стратегии на обучение, съобразени с възрастта на учениците, с тяхната мотивация за учене и стимулиращи индивидуалното им развитие.

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО ЯПОНСКИ ЕЗИК

Обучението по японски език се осъществява чрез:

- лично-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- формиране на богата обща култура (история, география и др. обществени науки)
- развиване на критичното мислене на учениците;
- развиване на езикови и ключови компетентности;
- интегрирано изграждане на четирите езикови умения;
- използване предимно на чуждия език по време на учебния процес;
- активна работа по проекти / творчески задачи;
- използване на съвременни технологии в учебния процес.

КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНЦИИ

КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	ДЕЙНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, правилен подбор на изразни средства при превод на текстове от чужд език на български език, връзка с учебен предмет български език и литература.

<p>МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ</p>	<p>дейности за запознаване с основни математически концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, обработване на анкети и проучвания, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, природни науки.</p>
<p>ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ</p>	<p>използване на системи за електронно обучение в часовете по японски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, използване на онлайн ресурсите по японски език, връзка с учебен предмет информационни технологии.</p>
<p>УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ</p>	<p>натрупване на знания и опит чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни творчески задачи по зададени теми; • представяне на съчинения, художествени текстове, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма; • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на японски език, или свързани с културния контекст на Япония, изложби, уроци изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.). • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио-и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
<p>СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ</p>	<p>участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.</p>

ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на критично мислене и иновативни подходи към разрешаване на поставените задачи, приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.